

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی

برنامه

مقطع کارشناسی

مجموعه آموزشی تاریخ

(گرایش دبیری و آزاد)

فهرست مطالب

فصل ۱) اصول حاکم بر تدوین برنامه

۱-۱. برخورد علمی با برنامه ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۲-۱. تأکید بر محتوی اصلی برنامه

۳-۱. کار آمدی و خود تنظیمی آموزشی

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

فصل ۲) تعاریف واژگان و ساختار برنامه

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

۲-۲. تعاریف واژگان

۳-۲. ساختار برنامه

فصل ۳) برنامه مقطع کارشناسی تاریخ

۱-۳. جدول ۱: دروس عمومی

۲-۳. جدول ۲: دروس پایه

۳-۳. جدول ۳: دروس الزامی (تاریخ ایران)

۴-۳. جدول ۴: دروس الزامی (تاریخ اسلام و تشیع)

۵-۳. جدول ۵: دروس الزامی (تاریخ جهان)

۶-۳. جدول ۶: دروس اختیاری

۷-۳. جدول ۷: دروس تربیتی

فصل ۴) سرفصل دروس

۴-۱. سرفصل دروس پایه رشته « تاریخ »

۴-۲. سرفصل دروس الزامی رشته « تاریخ »

۴-۳. سرفصل دروس اختیاری رشته « تاریخ »

فصل ۵) جدول سایر پیشنهادها جهت اجرای مناسب تر برنامه

فصل ۱

اصول حاکم بر تدوین برنامه

برنامه حاضر بر مبنای «اصول حاکم بر تدوین برنامه های درسی دانشگاهی» مصوب جلسه شماره ۲-۶۹۶ مورخ ۸۷/۸/۱۱ شورای برنامه ریزی (آموزش عالی) تنظیم شده است. در این راستا، در این فصل با تأکید بر برخی از این اصول و پیامدهای آن، برخی ویژگی های اصلی برنامه مورد توجه قرار خواهد گرفت.

۱-۱. برخورد علمی با برنامه ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۱-۱-۱. در تنظیم و تدوین برنامه تلاش شده است که کلیه اجزا برنامه اعم از ساختار یا محتوی بر پایه دلایل و نتایج حاصل از اصول حاکم تعیین شوند. به همین دلیل طراحی برنامه بر مبنای یک فرایند منطقی صورت گرفته و در نهایت اهداف هر بخش از برنامه دقیقاً بیان شده و سپس بر اساس آن تکمیل شده است.

۱-۱-۲. در تدوین برنامه، اصول مدیریت پویا و استفاده از «خود تنظیمی» مورد تأکید قرار گرفته و از تکیه بر پیش فرض های ساختاری یا مدیریتی در رابطه با تضمین کیفیت تا حد امکان پرهیز شده است. در این دیدگاه تضمین حداقل های آموزشی در چارچوب مصوب برنامه و از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صورت گرفته و تضمین مابقی استانداردها با تنظیمات و اجرای مابقی برنامه بر عهده مجری خواهد بود.

۱-۲. تأکید بر محتوی اصلی برنامه

ضمن تأکید بر انعطاف پذیری، حداقل های آموزشی به عنوان محتوی اصلی برنامه در قالب دروس الزامی و انتخابی در برنامه گنجانده شده اند. در این راستا، هسته برنامه، محتوی اصلی و تخصصی هر رشته را تضمین نموده و دروس مشترک پایه معلومات عمومی و جامعیت علمی برنامه را در یک پایه خاص تضمین می کند.

۱-۳. کارآمدی و خود تنظیمی آموزشی

۱-۳-۱. عدم همگونی دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه ها، بالاخص در رشته های علوم و انگیزه ها، علایق و استعداد های متفاوت این گونه دانشجویان مدنظر قرار گرفته است. (مخصوصاً در شرایط فعلی که پذیرش به صورت متمرکز از طریق کنکور سراسری صورت می پذیرد.)

۱-۳-۲. آینده شغلی و بالاخص محدودیت های موجود در بازار کار و تغییرات موجود در این زمینه با توجه به توانایی های متفاوت دانشجویان پذیرفته شده، مدنظر قرار گرفته است.

- ۱-۳-۳. توانایی‌های مختلف دانشگاه‌ها در زیرشاخه‌های مختلف رشته‌های مورد نظر و همچنین مزیت‌های بومی و تنوع کادر هیئت علمی آموزشی و پژوهشی، مدنظر قرار گرفته است.
- ۱-۳-۴. عدم امکان بازنگری مستمر و متمرکز در کشور مورد توجه قرار داشته و عامل‌های متضمن «خود تنظیمی» برنامه با پس‌خور منفی در جهت اعمال عوامل لازم برای بازنگری در دروس و استاندارد آن‌ها، تأمین هیئت علمی در رشته‌های مورد نظر جامعه و بازار کار و نظایر آن مدنظر قرار گرفته است.
- ۱-۳-۵. تنوع علایق و همچنین ایجاد محمل مناسب جهت ادامه تحصیل در رشته‌های «بین‌رشته‌ای» (*interdisciplinary*) با تأکید بر عدم لزوم تصویب برنامه‌های متعدد مدنظر قرار گرفته است.

۱-۴. تأکید بر اهمیت پژوهش

- ضمن تأکید بر لزوم ارائه مناسب برنامه با استانداردهای مورد نظر،
- ۱-۴-۱. استفاده بهینه از وقت استادان و عدم تشویق در ایجاد دروس تکراری مدنظر قرار گرفته است. امکان ارائه دروس متنوع و تخصصی با تأکید بر لزوم ایجاد زمان لازم برای استادان جهت به‌روز ماندن و پرداختن به پژوهش مورد توجه قرار گرفته است.
- ۱-۴-۲. تضمین تشکیل آسان و بدون مشکل کلاس‌ها و عدم تشویق ارائه مکرر یا موازی کلاس‌ها مورد توجه قرار گرفته است.
- ۱-۴-۳. تشکیل کلاس‌ها با تنوع دانشجویی (در حد امکان) به جهت آشنایی بیشتر دانشجویان با رشته‌های مجاور و مشابه و اغنا بیشتر کلاس‌ها و تمرکززدایی علمی مدنظر قرار گرفته است.
-

فصل ۲

تعاریف واژگان و ساختار برنامه

در این فصل ابتدا به بررسی پیامدهای اصول مطروحه در فصل ۱ پرداخته و سپس ساختار کلی برنامه را بر مبنای موارد مذکور ارائه خواهیم کرد.

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

برخی پیامدهای این اصول عبارتند از:

۱-۱-۲. چارچوب برنامه باید دارای یک ساختار کلی از پیش تعیین شده که در آن فقط حداقل‌های لازم تثبیت شده باشند، باشد و تعیین مابقی جزئیات باید در اختیار مجری قرار گیرد.

۲-۱-۲. برنامه باید دارای یک ساختار بلوک-بلوک با روند سلسله مراتبی «کلی به جزئی» باشد به این معنا که دروس بالاتر بین رشته‌های متعدد مشترک بوده و به تدریج با نزول در سلسله مراتب دروس خاص تر مطرح می شوند.

۳-۱-۲. هر بلوک از برنامه باید با اهداف مشخص تنظیم شده و بر مبنای این اهداف سیاستگذاری و تکمیل شود (چه از لحاظ تعداد واحد و چه از لحاظ محتوی دروس).

۴-۱-۲. دروس اجباری در برنامه فقط در حد ضرورت و فقط به جهت تضمین حداقل‌های آموزشی ظاهر می شوند و مابقی دروس باید در یک قالب انعطاف پذیر با اهداف مشخص ارائه شوند.

۵-۱-۲. برنامه باید شامل یک «هسته» مشخص که تضمین کننده حداقل‌های لازم در هر رشته است باشد.

۶-۱-۲. برنامه باید دارای یک بخش با حجم مناسبی مرتبط با دروس اختیاری/کهاد باشد.

۲-۲. تعاریف واژگان

در این بخش به تعریف واژگان مورد استفاده در این برنامه می پردازیم.

۱-۲-۲. برنامه

به برنامه ارائه شده در این مجموعه و جزئیات محتوی و مقررات مربوطه اشاره دارد، که در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت اجرا در کلیه دانشگاهها مصوب می شود. (این مفهوم با برنامه درسی که نهایتاً در هر یک از دانشگاهها اجرا خواهد شد متفاوت است.)

۲-۲-۲. مجموعه آموزشی

عبارت از مجموعه‌ای از رشته‌های مختلف است که دارای جنبه‌های مشترک علمی-آموزشی هستند و اساساً در برنامه درسی آنها وجود دروس مشترک امکانپذیر است.

۲-۲-۳. ضوابط «در اختیار دانشگاه»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که توسط مرجع ذی صلاح در دانشگاه تثبیت شده و پس از آن رعایت آنها در زیر مجموعه‌های مربوطه (نظیر دانشکده-گروه-دانشجو) الزامی است. اختیار تعیین این ضوابط می‌تواند به زیر مجموعه‌های مربوطه با رعایت سلسله مراتب تفویض شود، مگر عبارت «فقط در اختیار دانشگاه» به کار رفته باشد. (مثال: نظیر معافیت دروس و ...)

۲-۲-۴. ضوابط «در اختیار دانشکده»

مشابه ۲-۲-۳ ولی در رابطه با «دانشکده» تعریف می‌شود.

۲-۲-۵. ضوابط «در اختیار گروه»

مشابه ۲-۲-۳ ولی در رابطه با «گروه» تعریف می‌شود. چنانچه در دانشکده‌ای گروه وجود نداشته باشد تصمیم‌گیری در مورد اختیارات مربوطه به عهده دانشکده خواهد بود.

۲-۲-۶. ضوابط «در اختیار دانشجو»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که اساساً در چارچوب سایر مقررات بدون محدودیت ویژه و در اختیار دانشجو هستند. (هدایت استاد راهنما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است).

۲-۲-۷. درس «الزامی»

درسی است که با سرفصل معین در برنامه مشخص شده و اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه توسط دانشجو الزامی است.

۲-۲-۸. درس «انتخابی»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه از بین جدولی از دروس که چارچوب آن توسط برنامه مشخص شده است، الزامی است.

۲-۲-۹. درس «اختیاری»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات «در اختیار دانشجو» است.

۲-۲-۱۰. درس «پیشنیاز»

درسی است که اخذ و قبولی در آن قبل از درس دیگری الزامی باشد.

۲-۲-۱۱. درس «همنیاز»

درسی است که اخذ آن همزمان با یا قبل از درس دیگری صورت می پذیرد.

۲-۲-۱۲. درس «پایه»

درسی است که در برنامه به دلیل آماده نمودن دانشجو به منظور گذراندن دروس اصلی و تخصصی رشته و یا به علت افزایش اطلاعات و تقویت بنیه علمی و عملی او و همچنین درک بهتر سایر دروس ارائه می شود.

۲-۲-۱۳. «گروه»

کوچکترین واحد آموزشی است که برنامه را در یک رشته اجرا خواهد کرد. چنانچه در ساختار دانشگاه «گروه» موجود نباشد، کلیه وظایف و اختیارات به دانشکده منتقل می شود.

۲-۳. ساختار برنامه

۲۰ واحد	-	دروس عمومی
۲۸ واحد	-	دروس پایه
۶۸ واحد	-	دروس الزامی
۲۳ واحد	-	دروس اختیاری
۲۴ واحد	-	دروس تربیت دبیر

- اهداف هر یک از بخش های برنامه به شرح زیر است:

۲-۳-۱. دروس عمومی (جدول شماره ۱)

این دروس در چارچوب آئین نامه های مصوب وزارت علوم تحقیقات و فناوری تعیین می شوند.

۲-۳-۲. دروس مشترک پایه (جدول شماره ۲)

این بخش از برنامه شامل ۲۸ واحد درسی است که به جهت تضمین حداقل های لازم در دروس پایه پیش بینی شده است.

۲-۳-۳. دروس الزامی (جداول شماره های ۳ و ۴ و ۵)

دروس این بخش به سه دسته «تاریخ ایران - تاریخ اسلام و تشیع - تاریخ جهان» مجموعاً ۶۸ واحد درسی تقسیم می‌شود.

۲-۳-۴. دروس اختیاری (جدول شماره ۶)

دروس این بخش از برنامه به جهت تضمین حداقل‌های لازم از محتوی تخصصی در هر یک از رشته‌های موجود در برنامه تنظیم شده و دانشجوی موظف است در طول دوره تعداد ۲۳ واحد از این دروس را اخذ نماید.

۲-۳-۵. دروس تربیتی (جدول شماره ۷)

دروس این بخش از برنامه شامل ۲۴ واحد مختص دوره‌های تربیت دبیر در مقاطع کاردانی و کارشناسی باشد. دانشجویان این دوره با اخذ این تعداد واحد درسی از گذراندن ۲۳ واحد دروس اختیاری معاف خواهند بود.

فصل ۳

برنامه مقطع کارشناسی

تاریخ

۳-۱. جدول ۱: دروس عمومی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت	
			نظری	عملی
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۳۴	-
۲	معارف اسلامی (۲)	۲	۳۴	-
۳	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۳۴	-
۴	انقلاب اسلامی و ریشه های آن	۲	۳۴	-
۵	تاریخ اسلام	۲	۳۴	-
۶	متون اسلامی (آموزش زبان عربی)	۲	۳۴	-
۷	فارسی	۳	۵۱	-
۸	زبان خارجی	۳	۵۱	-
۹	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۳۴
۱۰	تربیت بدنی (۲)	۱	-	۳۴
	جمع	۲۰	۳۰۶	۶۸

- هر یک از دروس زبان فارسی و زبان خارجی باید در هفته حداقل در دو جلسه تدریس شوند.

تذکر:

دانشجویان رشته تاریخ از گذراندن دروس بندهای ۴ و ۵ به دلیل گذراندن همین واحدها به شکل تخصصی در دروس تخصصی معاف هستند.

۲-۳. جدول ۲: دروس پایه

پیش نیاز با زمان ارائه درس	ساعت			واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۴	-	۳۴	۲	کلیات و مبانی علم تاریخ	۱
فارسی (عمومی)	۳۴	-	۳۴	۲	قرائت متون تاریخی به زبان فارسی (۱)	۲
	۳۴	-	۳۴	۲	قرائت متون تاریخی به زبان عربی (۱)	۳
زبان خارجی (عمومی)	۳۴	-	۳۴	۲	قرائت متون تاریخی به زبان خارجی (۱)	۴
	۳۴	-	۳۴	۲	قرائت متون تاریخی به زبان خارجی (۲)	۵
	۳۴	-	۳۴	۲	روش تحقیق در تاریخ	۶
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخنگاری و تحولات آن در ایران و جهان	۷
	۳۴	-	۳۴	۲	گاهشماری و تقویم	۸
	۳۴	-	۳۴	۲	مبانی تاریخ اجتماعی ایران	۹
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اندیشه‌های سیاسی در ایران و اسلام	۱۰
	۳۴	-	۳۴	۲	کلیات جغرافیا	۱۱
	۳۴	-	۳۴	۲	مبانی جامعه شناسی	۱۲
	۳۴	-	۳۴	۲	مبانی علم سیاست	۱۳
	۳۴	-	۳۴	۲	فلسفه تاریخ	۱۴
	۴۷۶	-	۴۷۶	۲۸	جمع	

● دانشجویان رشته دبیری تاریخ ملزم به گذراندن درس **مبانی علم سیاست** نیستند.

۳-۳. جدول ۳: دروس الزامی (تاریخ ایران)

پیش نیاز با زمان ارائه درس	ساعت			واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۶۸	-	۶۸	۴	تاریخ ایران از ایلامی‌ها و آریایی‌ها تا پایان دوره هخامنشی	۱
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ ایران در دوره سلوکی و اشکانی	۲
	۶۸	-	۶۸	۴	تاریخ ایران در دوره ساسانیان	۳
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران از ورود اسلام تا پایان حکومت علویان طبرستان (فتوحات و ورود اسلام به ایران، ایران در دو قرن اول، طاهریان، صفاریان، علویان)	۴
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره سامانیان، دیلمیان، غزنویان	۵
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره سلجوقیان	۶
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره غوریان و خوارزمشاهیان	۷
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره حمله مغول و ایلخانان	۸
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران از زوال ایلخانان تا آغاز حکومت صفویان	۹
	۶۸	-	۶۸	۴	تاریخ تحولات سیاسی ... در دوره صفویان	۱۰
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره افشاریان و زندیان	۱۱
	۶۸	-	۶۸	۴	تاریخ تحولات سیاسی ... ایران از آغاز دوره قاجار تا انقلاب مشروطیت	۱۲
	۳۴	-	۳۴	۲	انقلاب مشروطیت و تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران تا انقراض حکومت قاجاریه	۱۳
	۶۸	-	۶۸	۴	انقلاب مشروطیت و تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران از انقراض قاجاریه تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲	۱۴
	۳۴	-	۳۴	۲	انقلاب اسلامی و ریشه‌های تاریخی آن	۱۵
	۶۸۰	-	۶۸۰	۴۰	جمع	

۳-۴. جدول ۴: دروس الزامی (تاریخ اسلام و تشیع)

پیش نیاز با زمان ارائه درس	ساعت			واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اسلام از میلاد پیامبر اکرم (ص) تا سال ۴۱ هجری	۱
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام از سال ۴۰ هجری تا سال ۲۲۷ ه.ق	۲
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی... جهان اسلام از سال ۲۲۷ ه.ق تا سقوط بغداد	۳
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تشیع (۱) از آغاز تا قرن پنجم	۴
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تشیع (۲) از قرن پنجم هجری تا قرن دهم هجری	۵
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحلیلی زندگی ائمه معصومین (ع)	۶
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام از قرن هفتم تا قرن دهم هجری	۷
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ عثمانی و خاورمیانه	۸
	۲۷۲	-	۲۷۲	۱۶	جمع	

۳-۵. جدول ۵: دروس الزامی (تاریخ جهان)

پیش نیاز با زمان ارائه درس	ساعت			واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ یونان و روم	۱
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ بیزانس	۲
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اروپا در قرون وسطی	۳
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اروپا در قرون جدید	۴
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول	۵
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اروپا از جنگ جهانی اول تا کنون	۶
	۲۰۴	-	۲۰۴	۱۲	جمع	

۳-۶. جدول ۶: دروس اختیاری

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	ایران پیش از تاریخ	۲	۳۴	-	۳۴
۲	تاریخ سلسله‌های شرقی ایران (پیشدادیان، کیانیان)	۲	۳۴	-	۳۴
۳	تاریخ اسلام در حوزه اقیانوس هند و جنوب شرقی آسیا	۲	۳۴	-	۳۴
۴	شناخت و نقد منابع و مآخذ تاریخ ایران پیش از اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
۵	تاریخ تمدن‌های مشرق‌زمین	۲	۳۴	-	۳۴
۶	ادیان ایران باستان	۲	۳۴	-	۳۴
۷	مبانی تکوین و تحول تمدن‌های جهان	۲	۳۴	-	۳۴
۸	آشنایی با خطوط و زبان‌های ایران پیش از اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
۹	شناخت و نقد مبانی و مآخذ ایران بعد از اسلام	۲	۳۴	-	۳۴
۱۰	قیام کربلا و نقش آن در نهضت‌های شیعی	۲	۳۴	-	۳۴
۱۱	تاریخ گسترش اسلام در آفریقا و اروپا از آغاز تا سقوط اندلس	۲	۳۴	-	۳۴
۱۲	خلفای فاطمی مصر و حمدانیان	۲	۳۴	-	۳۴
۱۳	تاریخ پامبران	۲	۳۴	-	۳۴
۱۴	تاریخ هنر و معماری اسلامی	۲	۳۴	-	۳۴
۱۵	جغرافیای انسانی	۲	۳۴	-	۳۴
۱۶	جغرافیای تاریخی سرزمین‌های اسلامی	۲	۳۴	-	۳۴
۱۷	جامعه‌شناسی تاریخی	۲	۳۴	-	۳۴
۱۸	مبانی علم اقتصاد	۲	۳۴	-	۳۴
۱۹	فرهنگ و تمدن ایران در دوره صفوی	۲	۳۴	-	۳۴
۲۰	تاریخ قاره آمریکا	۲	۳۴	-	۳۴
۲۱	تاریخ استعمار غرب و رشد سرمایه‌داری	۲	۳۴	-	۳۴
۲۲	تاریخ شبه قاره هند	۲	۳۴	-	۳۴
۲۳	تاریخ افریقا	۲	۳۴	-	۳۴
۲۴	اقتصاد سیاسی	۲	۳۴	-	۳۴
۲۵	قرائت و ترجمه متون تاریخی به زبان عربی (۲)	۲	۳۴	-	۳۴

ادامه جدول ۶: دروس اختیاری

پیش نیاز با زمان ارائه درس	ساعت			واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
	۳۴	-	۳۴	۲	قرائت متون تاریخی به زبان فارسی (۲)	۲۶
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اسلام در ممالک قفقاز	۲۷
	۶۸	-	۶۸	۴	تاریخ اسلام در آسیای میانه	۲۸
	۳۴	-	۳۴	۲	ریشه‌های تاریخی توسعه‌نیافتگی در ایران	۲۹
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اندیشه‌های اقتصادی	۳۰
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ روسیه و اتحاد شوروی تا فروپاشی اتحاد شوروی	۳۱
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ چین و ژاپن	۳۲
	۳۴	-	۳۴	۲	قوم‌شناسی و مردم‌شناسی تاریخی ایران	۳۳
	۳۴	-	۳۴	۲	نهضت فلسطین	۳۴
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ نفت در ایران و خاورمیانه	۳۵
	۳۴	-	۳۴	۲	نهضت روحانیت در دو سده اخیر ایران	۳۶
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ نهضت‌ها و جنبش‌های اسلامی جهان در دو قرن اخیر	۳۷
	۳۴	-	۳۴	۲	میانی حکومت و ساخت قدرت در تاریخ ایران	۳۸
	۳۴	-	۳۴	۲	روانشناسی اجتماعی	۳۹
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ بالکان با تکیه بر گسترش اسلام در آن منطقه	۴۰
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ محلی	۴۱
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ خلیج فارس و سرزمین‌های همجوار	۴۲
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ دیپلماسی ایران	۴۳
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ عرفان و تصوف در ایران و اسلام	۴۴
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن ایران	۴۵
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۴۶
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ تفکر سیاسی در دوره قاجار	۴۷
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ اندیشه‌ها و مکاتب سیاسی در غرب	۴۸
	۳۴	-	۳۴	۲	تاریخ احزاب و مطبوعات ایران در دوره قاجار	۴۹
	۱۷۰۰	-	۱۷۰۰	۱۰۰	جمع	

۷-۳. جدول ۲: دروس تربیتی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱	مبانی برنامه‌ریزی آموزش متوسط	۲	۳۴	-	۳۴	ترم سوم
۲	روانشناسی کودکی و نوجوانی	۲	۳۴	-	۳۴	ترم سوم
۳	روانشناسی تربیتی	۲	۳۴	-	۳۴	ترم چهارم
۴	سنجش و اندازه‌گیری	۲	۳۴	-	۳۴	ترم چهارم
۵	اصول و فنون مشاوره و راهنمایی	۲	۳۴	-	۳۴	ترم پنجم
۶	تولید و کاربرد مواد آموزشی	۲	۳۴	-	۳۴	ترم پنجم
۷	مدیریت آموزشی	۲	۳۴	-	۳۴	ترم ششم
۸	روشها و فنون تدریس (کلیات)	۳	۵۱	-	۵۱	ترم ششم
۹	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۳	۵۱	-	۵۱	ترم هفتم
۱۰	تمرین دبیری (۲و۱)	۴	-	۱۳۶	۱۳۶	ترم ۷ و ۸
	جمع	۲۴	۳۴۰	۱۳۶	۴۷۶	